

*Totuus Harry Quebertin
tapauksesta -kirjoittajalta*

TAMMI

JOËL DICKER

Alaska Sandersin tapaus

JOËL DICKER:

Totuus Harry Quebertin tapauksesta (2012, suom. 2014)

Baltimoren sukuhaaran tragedia (2015, suom. 2016)

Stephanie Mailerin katoaminen (2018, suom. 2019)

Huoneen 622 arvoitus (2020, suom. 2021)

Alaska Sandersin tapaus (2022, suom. 2023)

JOËL DICKER

ALASKA
SANDERSIN
TAPAUS

Suomentanut Kira Poutanen

tammi

80 VUOTTA

HELSINKI

Ranskankielinen alkuteos *L'affaire Alaska Sanders* ilmestyi vuonna 2022.

Copyright © Joël Dicker 2022

Suomenkielinen laitos © Tammi ja Kira Poutanen 2023

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-5123-3

Sisällys

Murhaa edeltävä päivä <i>perjantai 2. huhtikuuta 1999</i>	11
PROLOGI	
Vuoden 2010 tapahtumat	13
Murhapäivä 3. <i>huhtikuuta 1999</i>	17
Ote poliisiraportista	
Peter Philippsin kuulustelu	19
ENSIMMÄINEN OSA:	
MENESTYKSEN SEURAUKSIA	
LUKU 1. Harry Quebertin tapauksen jälkeen	
<i>Montreal, Quebec 5. huhtikuuta 2010</i>	23
Murhapäivä 3. <i>huhtikuuta 1999</i>	36
LUKU 2. Muistoja	
<i>New Hampshire 6. huhtikuuta 2010</i>	40
Murhapäivä 3. <i>huhtikuuta 1999</i>	49
LUKU 3. Elämän iloa	
<i>New Hampshire 6. huhtikuuta 2010</i>	67
Ote poliisiraportista	
Robert ja Donna Sandersin kuulustelu	77
Murhaa seuraava aamu <i>sunnuntai 4. huhtikuuta 1999</i>	81
Murhaa seuraava iltapäivä <i>sunnuntai 4. huhtikuuta 1999</i>	96
LUKU 4. Kadotettu paratiisi <i>17. huhtikuuta 2010</i>	109
Ote poliisiraportista	
Walter Carreyn kuulustelu	115
Kaksi päivää murhan jälkeen <i>maanantai 5. huhtikuuta 1999</i>	119

LUKU 5. Baltimoren Goldmanit	
<i>Miami, Florida 24. huhtikuuta 2010</i>	136
Kolme päivää murhan jälkeen <i>tiistai 6. huhtikuuta 1999</i>	144
LUKU 6. Surua	
<i>Concord, New Hampshire toukokuu 2010</i>	155
Kolme päivää murhan jälkeen <i>tiistai 6. huhtikuuta 1999</i>	176
LUKU 7. Nimetön kirje	
<i>lauantai 29. toukokuuta 2010</i>	185
LUKU 8. Riitoja	
<i>Concord, New Hampshire maanantai 14. kesäkuuta 2010</i>	202

TOINEN OSA
MURHAN SEURAUKSIA

LUKU 9. Sovinto	
<i>Concord, New Hampshire 30. kesäkuuta 2010</i>	223
LUKU 10. Tutkinnan alku	
<i>Concord, New Hampshire perjantai 2. heinäkuuta 2010</i>	244
LUKU 11. Omistuskirjoituksia	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire torstai 8. heinäkuuta 2010</i>	250
LUKU 12. Harry Quebertin seurassa	
<i>Aurora, New Hampshire 29. helmikuuta 2008</i>	265
LUKU 13. Ensimmäiset tutkintalinjat	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire 10. heinäkuuta 2010</i>	269
LUKU 14. Lauren	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire</i> <i>sunnuntai 11. heinäkuuta 2010</i>	283
LUKU 15. Paha virhe	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire</i> <i>maanantai 12. heinäkuuta 2010</i>	293
LUKU 16. Fordilla ajava Marcus	
<i>Boston, Massachusetts maanantai 12. heinäkuuta 2010</i>	313
LUKU 17. Taimenten taivas	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire tiistai 13. heinäkuuta 2010</i>	332

LUKU 18. Sally ja George Carrey	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire tiistai 13. heinäkuuta 2010.....</i>	351
LUKU 19. Lokit	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire</i>	
<i>keskiviikko 14. heinäkuuta 2010.....</i>	374
LUKU 20. Uskoton	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire 15. heinäkuuta 2010.....</i>	391
LUKU 21. Paniikinomainen pelko	
<i>Concord, New Hampshire perjantai 16. heinäkuuta 2010</i>	416
Murtopäivän ilta <i>torstai 8. lokakuuta 1998</i>	435
LUKU 22. Kosto	
<i>Salem, Massachusetts perjantai 16. heinäkuuta 2010</i>	437
LUKU 23. Pientä säättöä	
<i>Mount Pleasant perjantai 16. heinäkuuta 2010</i>	447
LUKU 24. Pantti	
<i>Concord, New Hampshire lauantai 17. heinäkuuta 2010</i>	454
LUKU 25. Madama Butterfly	
<i>Bridgton, Maine lauantai 17. heinäkuuta 2010.....</i>	469

KOLMAS OSA
ELÄMÄN SEURAUKSIA

LUKU 26. Samantha	
<i>Rochester, New Hampshire tiistai 20. heinäkuuta 2010.....</i>	479
LUKU 27. Outoja jälkiä	
<i>Rochester, New Hampshire tiistai 20. heinäkuuta 2010.....</i>	491
LUKU 28. Kiristäjä	
<i>Concord, New Hampshire keskiviikko 21. heinäkuuta 2010</i>	504
LUKU 29. Vapautus	
<i>Concord, New Hampshire perjantai 23. heinäkuuta 2010.....</i>	519
LUKU 30. Eleanor Lowelin elämä ja kuolema	
<i>Salem, Massachusetts lauantai 24. heinäkuuta 2010.....</i>	536
LUKU 31. Epäilyksiä	
<i>Salem, Massachusetts sunnuntai 25. heinäkuuta 2010</i>	554

LUKU 32. Vinalhaven	
<i>maanantai 26. ja tiistai 27. heinäkuuta 2010</i>	564
LUKU 33. Harmaa talo	
<i>Vinalhaven, Maine keskiviikko 28. heinäkuuta 2010</i>	572
LUKU 34. Käännö	
<i>Concord, New Hampshire maanantai 2. elokuuta 2010</i>	580
LUKU 35. <i>He, jotka tietävät</i>	
<i>Burrows, Massachusetts maanantai 23. elokuuta 2010</i>	588
LUKU 36. Väärinkäsitys	
<i>Salem, Massachusetts torstai 26. elokuuta 2010</i>	595
LUKU 37. Leikin loppu	
<i>Boston, Massachusetts perjantai 27. elokuuta 2010</i>	598
LUKU 38. Tunnustuksia	
<i>Boston, Massachusetts perjantai 27. elokuuta 2010</i>	618
LUKU 39. Päätös	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire</i>	
<i>maanantai 2. maaliskuuta 1999</i>	630
LUKU 40. Murhayö	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire 2. huhtikuuta 1999</i>	636
LUKU 41. Täydellinen murha	
<i>Mount Pleasant, New Hampshire</i>	
<i>huhtikuun 2. ja 3. päivän välinen yö, 1999</i>	645
EPILOGI	
<i>Vuosi Alaska Sandersin tapauksen selviämisen jälkeen</i>	651

*Marie-Claire Ardouinille,
jota ilman mikään
ei olisi ollut mahdollista*

MURHAA EDELTÄVÄ PÄIVÄ

perjantai 2. huhtikuuta 1999

Viimeinen henkilö, joka näki Alaska Sandersin elossa, oli Lewis Jacob, tiellä numero 21 sijaitsevan huoltoaseman omistaja. Kello oli puoli kahdeksan illalla, ja Lewis oli juuri lähdössä huoltoaseman myymälästä viedäkseen vaimonsa syntymäpäiväillalliselle.

– Oletko varma, ettei sinua haittaa sulkea myymälää yksin? Lewis kysyi kassan takana seisovalta työntekijältään.

– Ei haittaa.

– Kiitos, Alaska.

Lewis Jacob katseli hetken nuorta Alaskaa. Hän oli todellinen kaunotar. Oikea päivänsäde. Ja aina niin ystävällinen! Alaska oli työskennellyt huoltoasemalla nyt kuusi kuukautta ja muuttanut Lewis Jacobin elämän täysin.

– Entä sinä? Lewis kysyi Alaskalta. – Onko sinulla suunnitelmia illaksi?

– Minulla on tapaaminen...

Alaska hymyili.

– Ilmeestäsi päätellen kyseessä on enemmänkin kuin pelkkä *tapaaminen*.

– Se on romanttinen illallinen, Alaska myönsi. – Walter on onnenpekka, Lewis sanoi. – Teillä menee siis paremmin?

Alaska kohautti harteitaan. Lewis korjaili kravattiaan peilaten itseään ikkunan heijastuksesta.

– Miltä minä näytän? hän kysyi.

– Täydelliseltä. No niin, alapas mennä, ei pidä myöhästyä.

– Hyvää viikonloppua, Alaska. Nähdään maanantaina.

– Hyvää viikonloppua, Lewis.

Alaska hymyili Lewisille vielä kerran. Sitä hymyä Lewis ei unohtaisi koskaan.

Seuraavana aamuna kello seitsemän Lewis Jacob palasi avaamaan huoltoasemaa. Astuttuaan sisään hän lukitsi myymälän oven takanaan, jotta voisi rauhassa valmistautua ottamaan ensimmäiset asiakkaat vastaan. Yhtäkkiä lasiovea jyskytettiin. Lewis kääntyi ja näki kauhistuneelta vaikuttavan lenkkeilijän, joka huusi jotakin oven takana. Lewis kiirehti avaamaan oven, ja nuori lenkkeilijänainen hyökkäsi hänen kimppuunsa. Nainen kiljui: ”Soita poliisille! Soita poliisille!”

Tuona aamuna pienen newhampshirelaisen kaupungin elämä mullistui täysin.

PROLOGI

Vuoden 2010 tapahtumat

Vuodet 2006–2010 olivat kaikesta menestyksestäni ja kunnianiastani huolimatta minulle vaikeita. Elämäni oli todellista vuoristorataa.

Kun siis nyt alan kertoa teille Alaska Sandersista, joka löydettiin kuolleena New Hampshiren Mount Pleasantista 3. huhtikuuta 1999, sekä siitä, miten osallistuin kesällä 2010 tähän yksitoista vuotta vanhaan rikostutkintaan, minun on ensin palattava hetkeksi henkilökohtaiseen tilanteeseeni ja ennen kaikkea tuoreeseen kirjailijanuraani.

Urani oli alkanut räjähdysmäisesti vuonna 2006, kun ensimmäistä romaaniani oli myyty miljoonia kappaleita. Olin vasta 26-vuotias ja yhtäkkiä amerikkalaisen kirjallisuuden huipulla ja rikkaiden ja kuuluisien kirjailijoiden pienissä piireissä.

Minulle selvisi kuitenkin varsin pian, että menestyksellä oli hintansa. Lukijat, jotka ovat seuranneet minua alusta alkaen, tietävät, kuinka paljon ensimmäisen romaanini menestys hämmensi minua. En kuuluisuuden painon alla yhtäkkiä enää kyennytkään kirjoittamaan. Kirjailijan blokki, inspiraation puute, valkoisen paperin kammo. Romahdus.

Olette varmasti kuulleet puhuttavan myös Harry Quebertin tapauksesta. Vuonna 1975 15-vuotiaana kadonneen Nola Kellerganin ruumis löydettiin amerikkalaisen kirjallisuuslegenda Harry Quebertin puutarhasta 12. kesäkuuta 2008. Tapaus järkytti minua suuresti. Harry Quebert oli opettanut minua yliopistossa, ja ennen kaikkea hän oli siihen aikaan myös läheisin ystäväni. Minun oli vaikea uskoa, että hän olisi syyllistynyt murhaan. Aloin tutkia tapausta New Hampshirissa itsekseni. Ja vaikka onnistuinkin lopulta todistamaan Harryn syyttömyyden, hänestä paljastuneet salaisuudet tuhosivat ystävyttemme.

Kirjoitin tutkimuksistani romaanin *Totuus Harry Quebertin tapauksesta*. Se ilmestyi syksyllä 2009, ja sen valtava menestys teki minusta merkittävän kirjailijan. Romaani lunasti lupaukset, jotka lukijat ja kriitikot olivat ensimmäisessä romaanissani nähneet. En ollut enää pelkkä ohikiitävä tähdenlento tai haihtuva ihastus, vaan oikea, sekä yleisön että kollegojeni tunnustama kirjailija. Olin valtavan helpottunut. Tuntui kuin olisin viimein löytänyt itseni harhailtuani kolme vuotta menestyksen autiomaassa.

Vuoden 2009 viimeisinä viikkoina oloni oli tyyni, ja joulukuun viimeisenä päivänä juhlin uuttavuotta Times Squaren aukiolla iloisen juhlijajoukon keskellä. En ollut osallistunut perinteisiin uudenvuoden juhliin sitten vuoden 2006, ensimmäisen romaanini ilmestymisen jälkeen. Sinä iltana juhlin tuntemattomana tuntemattomien joukossa, ja minun oli hyvä olla. Katseeni kohtasi ihmisjoukossa erään nuoren naisen, johon ihastuin heti. Hän joi samppanjaa ja ojensi pulloa hymyillen minulle.

Kun ajattelen seuraavien kuukausien tapahtumia, muistelen usein tuota hetkeä, jolloin tunsin viimein löytäneeni rauhan.

Vuoden 2010 tapahtumat todistivat kuitenkin, että olin väärässä.

MURHAPÄIVÄ

3. huhtikuuta 1999

Kello oli seitsemän aamulla. Nainen lenkkeili yksin keskellä vihreää maisemaa tiellä numero 21. Hän juoksi reippaasti musiikin soidessa korvissa. Juoksun rytmi oli nopea, ja nainen hengitti hallitusti, hän aikoi kahden viikon kuluttua osallistua Bostonin maratonille. Hän oli valmis.

Nainen ajatteli, että päivä oli täydellinen: nouseva aurinko valaisi kukkaniityt, joiden takana siinsi valtava White Mountainin metsä.

Pian nainen saapui Lewis Jacobin huoltoasemalle, tasan seitsemän kilometrin päähän kotoaan. Hänen ei alun perin ollut tarkoitus jatkaa matkaa, mutta nyt hän päättikin juosta hiukan pidemmälle. Hän juoksi huoltoaseman ohi Grey Beachin risteykseen ja kääntyi sieltä hiekkatielle, joka oli kuumina päivinä täynnä turisteja. Tie johti pysäköintialueelle, josta puolestaan lähti pieni polku White Mountainin metsään. Sieltä polku jatkui suurelle Skotamjärveä reunustavalle pikkukivirannalle. Juostessaan Grey Beachin pysäköintialueen poikki nainen huomasi siellä sinisen, Massachusettsin rekisterikilvillä varustetun avoauton, mutta ei kiinnittänyt siihen sen kummemmin huomiota. Hän jatkoi matkaa polulle ja kohti uimarantaa.

Hän saapui metsän laitaan ja huomasi rannassa yhtäkkiä hahmon, joka sai hänet välittömästi pysähtymään paikoilleen. Kesti hetken ennen kuin nainen käsitti, mitä oli tapahtumassa. Hän jäähmettyi kauhusta. Hahmo ei ollut huomannut naista. Naisen piti ehdottomasti pysytellä hiljaa, hän ei missään tapauksessa saanut paljastaa itseään: jos hahmo huomaisi hänet, se hyökkäisi varmasti myös hänen kimppuunsa. Nainen piiloutui puunrungon taakse.

Hän ryömi adrenaliinin voimalla huomaamattomasti takaisin polulle ja kun arveli olevansa turvassa, ryntäsi uudelleen juoksuun. Hän juoksi nopeammin kuin koskaan ennen. Hän oli aamulla päättänyt lähteä lenkille ilman puhelintaan ja katui nyt päätöstään raskaasti.

Nainen saapui takaisin tielle numero 21. Hän toivoi, että ohitse ajaisi edes yksi auto, mutta ketään ei näkynyt. Tuntui kuin hän olisi yksin maailmassa. Sitten nainen lähti pinkomaan täyttä vauhtia kohti Lewis Jacobin huoltoasemaa. Sieltä hän saisi apua. Kun nainen viimein saapui hengästyneenä huoltoasemalle, sen ovi oli lukossa. Nähtyään Lewis Jacobin sisällä nainen alkoi kuitenkin hakata ovea, kunnes Lewis avasi sen hänelle. Nainen hyökkäsi Lewisin kimppuun ja huusi: ”Soita poliisille! Soita poliisille!”

OTE POLIISIRAPORTISTA
PETER PHILIPPSIN KUULUSTELU

[Peter Philipps on toiminut Mount Pleasantissa poliisina noin viidentoista vuoden ajan. Hän oli ensimmäinen paikalle saapunut poliisi. Hänen silminnäkijälausuntonsa kuultiin Mount Pleasantissa 3. huhtikuuta 1999.]

Kun keskus ilmoitti Grey Beachin tapahtumista, luulin aluksi ymmärtäneeni väärin. Pyysin keskusta toistamaan ilmoituksen. Liikuin tuolloin Stove Farmin alueella, joka ei ole kovin kaan kaukana Grey Beachista.

Menitkö heti paikalle?

En, pysähdyin ensin tiellä numero 21 sijaitsevalla huoltoasemalla, mistä silminnäkijä oli soittanut apua. Minusta tuntui, että oli tärkeää puhua ensin silminnäkijälle. Jotta saisin tietää, mikä minua rannalla odotti. Silminnäkijä oli nuori, pelästyneen oloinen nainen. Hän kertoi minulle, mitä oli tapahtunut. En viisitoista vuotta kestäneen poliisiurani aikana ollut koskaan ennen joutunut vastaavaan tilanteeseen.

Entä sen jälkeen?

Menin välittömästi paikalle.

Menitkö sinne yksin?

Minulla ei ollut muuta vaihtoehtoa. Minulla ei ollut hetkeäkään hukattavana. Se oli saatava kiinni ennen kuin se lähtisi pakoon.

Mitä sitten tapahtui?

Lähdin hullun lailla ajamaan huoltoasemalta kohti Grey Beachin pysäköintialuetta. Sinne saavuttuani huomasin siellä sinisen avoauton, jossa oli Massachusettsin rekisterikilvet. Sitten nappasin kiväärin mukaani ja lähdin polkua pitkin järvelle.

Ja sitten...?

Kun saavuin rannalle, olento oli edelleen siellä tyttöraukan kimpussa. Huusin, että se lopettaisi, ja se nosti päänsä ja katsoi minua silmiin. Sitten se alkoi hitaasti liikkua minua kohti. Ymmärsin heti, että vain toinen meistä selviäisi tilanteesta. En viidentoista vuoden urani aikana ollut koskaan käyttänyt asettani. Ennen tätä.

ENSIMMÄINEN OSA

Menestyksen seurauksia

Oli kevättalvi, ja lunta sateli Saint Lawrence -joen rannalla sijaitsevien valtaviiden elokuvastudioina toimivien teollisuushallien ylle. Studioilla oli jo muutaman kuukauden ajan kuvattu elokuvaseurustusta ensimmäisestä romaanistani *G niin kuin Goldstein*.

LUKU 1

Harry Quebertin tapauksen jälkeen

Montreal, Quebec

5. huhtikuuta 2010

Elokuvan kuvaukset olivat sattumalta alkaneet samaan aikaan *Totuus Harry Quebertin tapauksesta* -romaanin julkaisemisen kanssa. Kirjan myyntimenestyksen ansiosta elokuva herätti jo etukäteen paljon kiinnostusta, ja ensimmäisistä pätkistä kohistiin Hollywoodissa.

Ulkona lumihiutaleet tanssivat kylmässä tuulella, mutta sisällä studiossa olisi voinut kuvitella olevansa keskellä kesää: voimakkaat kohdevalot valaisivat näyttelijöitä ja avustajia uskomattoman todentuntuisen kävelykadun lavasteissa niin, että näytti kuin he olisivat seisseet paahtavassa auringonpaisteissa. Kohtaus oli yksi suosikeistani kirjassa: romaanin päähenkilöt Mark ja Alicia kohtaavat viimein toisensa kahvilan terassilla oltuaan vuosikautia erossa toisistaan. Heidän ei tarvitse sanoa mitään, pelkät katseet riittävät kuroma erossa vietetyn ajan umpeen.

Seurasin kuvauksia monitorin takaa.

”Poikki!” ohjaaja huusi yhtäkkiä ja keskeytti koskettavan hetken. ”Se on siinä.” Ohjaajan rinnalla seisova kuvausassistentti toisti radiopuhelimeen: ”Se on siinä. Päivä on purkissa.”

Studio muuttui hetkessä kuin kuhisevaksi muurahaispesäksi: teknikit alkoivat keräillä tavaroitaan, ja näyttelijät palasivat pukuhuoneisiinsa avustajien katsellessa pettyneinä vierestä. Avustajat olisivat halunneet saada näyttelijöiltä valokuvan tai nimikirjoituksen tai vaihtaa heidän kanssaan edes muutaman sanan.

Minä puolestani lähdin kuljeskelemaan elokuvan lavasteisiin. Kaikki vaikutti aidolta: katu, jalkakäytävät, katulamput ja näytekkunat. Astuin sisään kahvilaan ja ihailin sen huolella tehtyjä yksityiskohtia. Tuntui kuin olisin kävellyt oman romaanini sisällä. Pujahdin sämpylöitä ja leivonnaisia pursuavan tiskin taakse, kaiken kuvassa näkyvänhän piti näyttää aidolta.

Heräsin kuitenkin nopeasti haaveistani, kun joku keskeytti ajatukseni.

– Sinäkö täällä tarjoilet, Goldman?

Puhuja oli romaanini julkaisseen Schmid & Hanson-kustantamon värikäs johtajahahmo Roy Barnaski. Hän oli aamulla ilmestynyt yllättäen kuvauspaikalle New Yorkista.

– Haluaisitko kahvia, Roy? minä ehdotin ja tartuin tyhjään kahvikuppiin.

– Anna mieluummin yksi tuollainen sämpylä, minulla on kiljuva nälkä.

En tiennyt, olivatko tuotteet syötäviä, mutta ojensin turhia miettimättä Roylle kalkkunajuustosämpylän.

– Tiedätkö mitä, Goldman, tästä elokuvasta tulee vielä valtava menestys! Roy sanoi ja haukkasi samalla ahnaasti paksua sämpylää. – Olemme muuten julkaisemassa myös erikoispainosta *G niin kuin Goldsteinista*, siitä tulee upea!

Yllätyspaluu Harry Quebertin maisemiin!

Koukuttava murhamysteeri, jossa kuuluisa kirjailija joutuu syvälle menneisyyden kiemuroihin. Teos sijoittuu *Totuuden Harry Quebertin tapauksesta* ja *Baltimoren sukuhaaran tragedian* väliin.

Yhdessä kirjat muodostavat miljoonat lukijat hurmanneen Marcus Goldman -sarjan.

”Ilmiö.”
BABELIA

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5123-3

PÄÄLLYS: MARKKO TAINA

PÄÄLLYKSEN KUVA: DENIS TANGNEY JR / GETTY IMAGES

